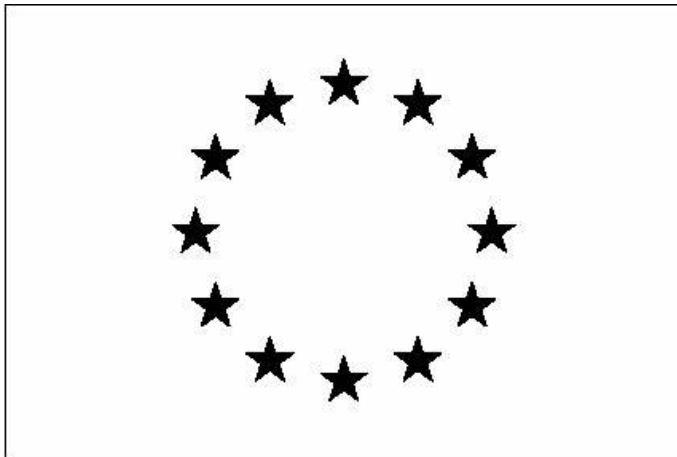

ÕPPEMATERJAL

Juurdekasvudest

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud maapiirkondadesse

JUURDEKASVUDEST

- Okaspuude kõrguse juurdekasvud on enamasti selgelt eristatavad oksamännaste tõttu. Oksamännased, ehk oksaringid tekivad okaspuudel iga aastakasvu lõpus olevatest pungadest. Igast pungast kasvab välja oks.
- Oksamännaste arv vastab aastaste kõrguskasvude arvule

- Kuivanud oksad säilivad okaspuude tüvedel kaua ning neid loendades saab teada puu vanuse

- Lehtpuudel pole kõrguskasve tavaliselt näha, sest kuivanud oksad lagunevad kiiresti ning varisevad.

- Aastarõngad on hästi eristatavad okaspuudel ja rõngassoonelistel lehtpuudel ning sageli vaevumärgatavad hajulisoonestel lehtpuudel

Wermländska Inmättningsföreningen

Bulometer

- Aastarõngaste paksuse järgi saab arvutada puidu juurdekasvu kogu tüvel

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42

STAINLESS

- Kogu puidu juurdekasvu saamiseks tüvel on vaja teada ka kõrgusjuurdekasvude pikkusi
- Iga-aastane puidu juurdekasv on sisuliselt torukujuline puidukiht, mis kasvab igal aastal olemasoleva tüve puiduosa peale, koore alla
- Järgmiseks on väike valik kuuse kõrguskasve, mille algus- ja lõpp on tüvel suhteliselt hästi eristatavad

- Nii, nagu on selge joonega eristatavad aastarõngaste piirid, on ka kõrguskasvude piirid hästinähtavad

- Juurdekasvude suurus on erinev eri aastatel, sest erinevatel vegetatsiooniperioodidel (kevadest sügiseni) on ilmastik rohkem või vähem erinev (temperatuur, sademed, valgushulk)

- Iga-aastaseid kasvuerinevuste mustreid puidus saab ära kasutada näiteks puidu kasvuaja määramisel (näiteks vana puithoone ehitamise aja tuvastamisel)
- Aastarõngaste järgi puidu vanuse määramisega tegelevat teadusharu nimetatakse dendrokronoloogiaks
- Uuritava puutüki kasvuaja saab teada, võrreldes puutüki aastarõngaste erinevast paksusest tekkinud mustreid teadaoleva kasvuajaga puidunäidise aastarõngaste mustriga.

Kasvu kiirust mõjutavad:

- saadud soojusenergia hulk,
- kasvuperioodi pikkus,
- sademetehulk (mulla niiskus)
- saadud valgusenergia hulk (pilvisus, päikese aktiivsus)
- võimalikud kahjustused (hiliskülmad, putukarüüsted jne)

- Erineva paksusega aastarõngaste rida on sarnane triipkoodiga, mis on ainulaadne ja tuvastatav. Siiski on aastarõngaste põhjal puu kasvuaja tuvastamine tõenäosuslik, sest:
- Erinevates piirkondades on erinev kliima ja seega ei saa erinevate piirkondade puidunäidiste võrdlemisel loota kliima mõju kattumist

- Samuti ei mõju sademed ühte moodi niisketel ja kuivadel muldadel – niisketel võivad sademed põhjustada liigniiskust, mis takistab ja aeglustab kasvu, liigkuivadel annab aga sama sademetehulk tulemuseks näiteks optimaalse niiskusrežiimi ja kiire kasvu

- Teades, et puude juurdekasv on väga sõltuv ilmastikust, on muutliku ilmastiku tõttu juurdekasvuproгноosisid vaid keskmistatud hinnangud puude kasvule ning erinevad tõenäoliselt tegelikest kasvutulemustest oluliselt aastate ja lühemate perioodide lõikes